
18 1 1048 Ruimte en milieu

Beslisnota

Milieubeleidsplan 2018-2021.

Wijchen, dinsdag 29 mei 2018

Geachte leden van de raad,

Wat adviseert het college te besluiten?

Vast te stellen de beslisnota voor de raad met de volgende beslispunten:

1. Het Milieubeleidsplan 2018-2021 vast te stellen, waarmee wordt ingestemd met:
 - a. Continuering van het ingezette beleid van voorgaande planperiode 2013-2016.
 - b. Verdere verbreding van beleid door aansluiting bij nieuwe thema's zoals omgevingswet, klimaatadaptatie, energietransitie, circulariteit en burgerbetrokkenheid.
 - c. Als speerpunt te hanteren de milieuthema's 1. energietransitie, 2. klimaatadaptatie, 3. afval, 4. milieucommunicatie en 5. milieubedrijfsvoering.
 - d. De gekozen strategie gericht op de een gerichte inzet van middelen (de goede dingen doen); partnerschap met de samenleving; een integrale, gebiedsgerichte en meer belevingsgestuurde benadering van milieukwaliteit; het goede voorbeeld geven.
2. Benodigde extra middelen (vooralsnog geraamd op €34.000 voor de periode 2018-2021) integraal af te wegen bij de Kadernota 2020-2021.
3. Het beleidsplan van voorgaande periode (2013-2016 met uitloop in 2017) in te trekken.

Wat is de aanleiding voor dit voorstel?

Dit Milieubeleidsplan is een vervolg op het Milieubeleidsplan 2013-2016 '*Onderweg naar een duurzaam Wijchen*' (met doorloop in 2017). Voorjaar 2017 is de herijking van het milieubeleid in voorbereiding genomen. Hierbij is het Wijchense milieubeleid geactualiseerd op basis van de huidige situatie en actuele vraagstukken binnen de gemeente. Dit heeft geresulteerd in het Milieubeleidsplan 2018-2021 van de gemeente Wijchen.

Het milieubeleidsplan dient als parapluplan voor milieurelevante plannen en besluiten. In bijzonder de sectorale milieubeleidsplannen, waarin nadere uitwerking plaatsvindt. Voorbeeld is de Strategische waternota en het Energietransitieplan die binnenkort aan uw Raad worden aangeboden.

Welk resultaat willen we bereiken?

Duurzaam beschermen van de milieukwaliteit van de leefomgeving. Waarbij milieubelasting zoveel mogelijk wordt voorkómen en circulariteit (hergebruik) het uitgangspunt is. Dit moet leiden tot een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving, nu en in de toekomst. Met voldoende milieukwaliteit en aanvaardbare risico's en waarbij zorgvuldig wordt omgegaan met biodiversiteit en grondstoffen. Dit als onderlegger voor een goede woonkwaliteit, natuurwaarden, recreatieve waarden en belevingswaarden.

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel?

1.1 Wijchen geeft uitdrukking aan goed rentmeesterschap

Met het Milieubeleidsplan wordt uitdrukking gegeven aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid en voorbeeldfunctie van de gemeente Wijchen. In bijzonder wordt uitdrukking gegeven aan een goed rentmeesterschap, waarbij een leefbare aarde wordt nagelaten voor volgende generaties.

1.2 Duidelijkheid over de koers voor de komende 4 -10 jaar

Met het Milieubeleidsplan geeft uw Gemeenteraad duidelijkheid over de koers voor de komende 4 jaar met een doorkijk naar de komende 10 jaar. Hiermee wordt richting gegeven aan plannen en besluiten binnen de organisatie. Ambitie en speerpunten van het beleid zijn afgestemd op wensen van de Raad, zoals eerder aangegeven bij de behandelingen van de milieujaarevaluaties. Maar ook is gebruik gemaakt van de inbreng van de diverse beleidsafdelingen, de wethouder, stakeholders (waterschap) en van eerdere consultaties van de samenleving. Verder sluit het milieubeleid aan bij de Wijchense karakteristieken en de opgaven waarvoor wij komen te staan. Dit maakt de gekozen koers realistisch, betrouwbaar en gedragen. Zie verder 1.6.

1.3 Parapluplan en kompas voor een toekomstbestendige leefomgeving

Het Milieubeleidsplan is bedoeld als parapluplan en milieubreed duurzaamheidskader. Het milieubeleidsplan dient als kompas en leidraad om de gewenste eindsituatie te realiseren. Verdere concretisering en uitwerking op deelterreinen vindt plaats in de sectorale deelplannen, zoals de Strategische waternota, het Afvalbeleidsplan en het Energietransitieplan. Voorts is het Milieubeleidsplan richtinggevend voor ruimtelijke ontwikkelingen (mede-orderend bij ruimtelijke inrichting en basis voor afspraken bij ruimtelijke projecten) en voor uitvoeringsgerichte taken (zoals beheer van de openbare ruimte en vergunningverlening).

1.4 Ingezet beleid wordt gecontinueerd

In het Milieubeleidsplan 2018-2021 wordt de ingezette verbreding en verduurzaming gecontinueerd, "Onderweg naar een duurzaam Wijchen". Het gaat om het benutten van de wisselwerking met ruimtelijke ontwikkeling, gemeentelijk vastgoedbeheer, volkshuisvesting, de groene leefomgeving, initiatieven in de samenleving, sociale en economische voordelen en de wisselwerking (win-win) tussen milieuthema's. De ingezette koers wordt de komende periode aangevuld met de nieuwere thema's (zie 1.5).

Het Milieubeleidsplan is onderdeel van een 4-jarige plancyclus met een streefbeeld voor 2030. Jaarlijks wordt het beleid geëvalueerd. Hierdoor kan de uitgezette koers zo nodig worden aangepast aan tijdgeest, wettelijk regime, beschikbare middelen en bestuurlijk draagvlak. Met de Programmabegroting en Kadernota kan de Raad hierop invloed uitoefenen.

1.5 Aansluiting bij de nieuwe integrale thema's

De afgelopen planperiode was een duidelijke verschuiving zichtbaar van sectorale naar integrale milieuthema's. Ook is duurzaamheid steeds meer verweven in andere thema's zoals bouwen, gebouwbeheer, mobiliteit en inkoop. Het milieubeleidsplan sluit hierbij aan.

In het milieubeleidsplan krijgen de volgende "nieuwe" integrale thema's bijzondere aandacht:

- *Omgevingswet*: het Milieubeleidsplan is een opmaat naar een meer integrale visie op de leefomgeving, waarin ruimtelijke ordening, milieukwaliteit en gezondheid in samenhang worden bekeken. Door aan te sluiten bij de principes van de Omgevingswet kan dit op termijn makkelijker worden geïntegreerd.
- *Klimaatadaptatie*: de gemeente continueert de aanpak van klimaatadaptatie (wateroverlast, droogte en hittestress) en blijft betrokken bij de regionale processen over hoogwaterveiligheid (deltaprogramma).
- *Energietransitie*: naast klimaatadaptatie is dit ook een onderwerp dat nationaal en regionaal hoog op de agenda staat. Het gaat om een overgang van fossiele naar duurzame energie (klimaatmitigatie), waarbij samenwerking met inwoners, bedrijven en andere stakeholders belangrijk is.
- *Mobiliteit en infrastructuur*: naar aanleiding van de Omgevingswet is het milieubeleid verder verbreed met het thema Mobiliteit & Infrastructuur en krijgt het thema Natuur & biodiversiteit meer aandacht. Deze thema's hebben een duidelijke relatie met milieukwaliteit.
- *Burgerbetrokkenheid en beleving*: niet alleen vanwege de rol van burgerparticipatie in de Omgevingswet, maar ook om de kracht van de samenleving te benutten. Door zinvolle initiatieven te ondersteunen en de samenleving te inspireren wordt de zorg voor de leefomgeving een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Verder wordt de beleving van milieukwaliteit door de samenleving meer sturend bij de inzet van middelen.
- *Circulaire economie*: hierbij worden de combinatiemogelijkheden met energietransitie, duurzaam inkopen en afvalbeheer benut. Circulariteit gaat om een maximaal hergebruik van grondstoffen, producten en energie.

1.6 De gekozen koers sluit aan bij de opgaven en ontwikkelingen

Op basis van een uitgebreide analyse van bereikt resultaat (2017), Wijchense kenmerken, opgaven en ontwikkelingen (zie ook 1.5) is gekomen tot een realistische koers voor de komende jaren. Kenmerkend is de transitie in denken en doen: van sectorale naar integrale milieuthema's, van reguleren naar meer aan de samenleving overlaten, van normgestuurde naar meer belevingsgestuurde (samenleving) aanpak van milieukwaliteit, van een maximale milieukwaliteit naar een acceptabele milieukwaliteit, et cetera. Streefbeeld, ambitie en strategie worden als volgt samengevat.

Streefbeeld 2030:

1. Een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.
2. De milieukwaliteit is duurzaam beschermd.
3. Milieu is integraal onderdeel van werkprocessen en ruimtelijke ontwikkelingen.
4. De kracht van de samenleving wordt benut.
5. De gemeente is een voorbeeld van duurzaam denken en handelen.

Ambitie 2018-2021:

1. Continueren en (onderling) stroomlijnen van beleid.
2. Ontwikkelen van een integrale visie op omgevingskwaliteit (milieu).
3. Uitwerken nieuwe integrale milieuthema's.
4. Komen tot een acceptabele milieukwaliteit (een zekere overlast wordt geaccepteerd).
5. Samenleving meer verantwoordelijkheid geven.
6. Duurzaam ruimtegebruik met name in bebouwd gebied.

7. Milieubedrijfsvoering optimaliseren (werkprocessen en de interne milieuzorg).

Uitvoeringsstrategie 2018-2021:

1. De goede dingen doen, door een gerichte en doelmatige inzet van middelen waarbij ook wordt aangesloten bij de behoefte en beleving van de samenleving.
2. Partnerschap in uitvoering, door ruimte te bieden aan eigen initiatief en afspraken te maken met partners.
3. Een integrale en strategische benadering van milieuvraagstukken, waarbij wisselwerkingen worden benut (zie 1.4) en toekomstbestendige keuzes worden gemaakt.
4. Onderweg leren en verbeteren, door het verbeteren van het inzicht in de lokale situatie, verankering van het milieubelang in processen en afspraken en evaluatie van milieubeleid.
5. Goede voorbeeld geven, door de gemeentelijke organisatie te verduurzamen.

Speerpunten 2018-2021:

Deze milieuthema's worden actief opgepakt of krijgen bijzondere aandacht in de beleidsvorming en -uitvoering. Doel is om een stap voorwaarts te maken.

1. Energietransitie (energiebesparing en omschakeling naar duurzame energie)
2. Klimaatadaptatie (aanpassing leefomgeving aan klimaatverandering)
3. Afval (reductie van de hoeveelheid huishoudelijk restafval)
4. Milieucommunicatie (inspireren en verbinden van de samenleving)
5. Milieubedrijfsvoering (optimaliseren van processen en de interne milieuzorg)

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

2.1 Zonder financiële middelen kan de ambitie niet binnen de looptijd worden gerealiseerd

Een ambitieus plan vraagt om een goed budget. Voortgang en doelbereik van het Milieubeleidsplan is afhankelijk van de beschikbare budgetten. De financiële dekking zal primair worden gezocht in bestaande budgetten. Zo mogelijk wordt geprobeerd om via cofinanciering extra budget te genereren.

Zo nodig zal bij de Kadernota een voorstel worden gedaan voor aanvullende financiering, die past bij de gekozen ambitie en speerpunten van het Milieubeleid. Vooralsnog wordt dit geraamd op €34.000 voor de planperiode. Voor de onderbouwing zie punt Financiën.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Het Milieubeleidsplan is voorzien van een separaat uitvoeringsprogramma met kostenindicatie. Hieronder is een raming opgenomen van de kosten van milieubrede maatregelen die via het Milieubeleidsplan worden opgevoerd. Specifieke (sectorale) maatregelen worden in beginsel separaat begroot via de sectorale deelplannen, zoals het Energietransitieplan en de Strategische waternota.

Kosten 2018-2021:

Kosten voor milieubrede maatregelen worden geraamd op €58.000 incidenteel en €15.000 structureel. Het gaat om:

- a) Incidentele kosten voor het opstellen van een integrale gebiedsgerichte visie op milieukwaliteit, aanpassen werkprocessen aan Omgevingswet en beleidsactualisatie (harmonisatie Druten).
- b) Structurele kosten voor de milieucommunicatie, in bijzonder de campagne Ons groene gezicht. Deze is bedoeld om de samenleving te verbinden en inspireren.

Dekking 2018-2021:

- a) De kosten voor beleidsontwikkeling en procesbeheersing (€58.000) kunnen grotendeels worden gedekt uit bestaande middelen. [Het gaat om de kosten van beleidsondersteuning, dus niet de kosten voor de uitvoering van concrete milieumaatregelen. Deze worden opgevoerd via de sectorale beleidsplannen of beheerplannen.] Vanuit de reguliere milieubudgetten is voor de planperiode vooralsnog € 54.000 beschikbaar (uitgaande van circa €13.500 per jaar). Voor benodigde extra financiering zal zo nodig een begrotingsvoorstel worden gedaan. Vooralsnog wordt dat bedrag geraamd op €4000.
- b) De kosten voor milieucommunicatie (€15.000 structureel) kunnen in 2018 en 2019 worden gefinancierd uit het bestaande duurzaamheidsbudget voor energietransitie. Voor de periode 2020-2021 zal zo nodig een aanvullend begrotingsvoorstel worden gedaan van €30.000 (€15.000 per jaar).

Formatie:

Verder is in het milieubeleidsplan circa 2 fte extra geraamd voor de uitvoering van milieutaken, waarbij met name een stap voorwaarts kan worden gezet op het gebied van milieucommunicatie en duurzaam bouwen. Gelet op de verwevenheid tussen beleids-terreinen kan echter nog geen betrouwbare raming worden gemaakt. Ook de ontwikkeling van de nieuwe werkorganisatie Druten-Wijchen speelt een rol. Op dit moment bestaat dus onvoldoende inzicht en wordt de formatieve raming als PM-post aangemerkt. Zo nodig wordt met de Kadernota een onderbouwd begrotingsvoorstel ter overweging voorgelegd.

b. Communicatie

Over de realisatie van het Milieubeleidsplan zal jaarlijks een bestuursrapportage verschijnen. Op basis daarvan kan zo nodig bijstelling van het beleid plaatsvinden.

Milieucommunicatie is één van de speerpunten van het milieubeleid. Communicatie over het milieubeleid (transparante gemeente) alsook de prestatie van de wijchense burgers (bijdrage aan leefomgevingskwaliteit) heeft de komende jaren bijzondere aandacht. Intern heeft de samenwerking cq. interactie tussen afdelingen bijzondere aandacht, om te komen tot een doelmatige uitvoering en kwaliteitsslag van beleid. Dit gelet op de verwevenheid van duurzaamheid in vele beleisterreinen.

Bij de uitvoering van het Milieubeleidsplan zal nadrukkelijk de interactie met de Wijchense burgers, bedrijven en instellingen worden gezocht. Het gaat om het uitlichten van successen en samenwerking bij oplossingen. Verder ondersteunen we bewoners in de contacten met het Rijk, zoals nu het geval is in de omgeving Niftrik en Hernen vanwege fijnstof en geluidhinder.

c. Overleg met

Het milieubeleidsplan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de vele betrokken taakvelden van de gemeente Wijchen (zoals vanuit milieu, openbare werken, ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, communicatie, welzijn en financiën) alsook de wethouder. De disciplines met een directe relatie met het milieubeleid waren vertegenwoordigd in de projectgroep Herijking milieubeleid. Verder is gebruik gemaakt van informatie uit de samenleving, zoals opgehaald tijdens de platformbijeenkomsten in het kader van het milieucommunicatieplan en de afvalconferentie.

De gemeente Druten is uitgenodigd om ambtelijk deel te nemen aan de projectgroep. Vanwege beperkte capaciteit en andere prioriteiten heeft men hiervan af gezien. Opgemerkt zij dat de ambtelijke fusie ten tijde van de voorbereiding van het project (begin 2017) nog pril was en op dat moment geen urgentie bestond voor beleidsharmonisatie. Een verkenning

van de beleidsharmonisatie Druten-Wijchen is daarom als maatregel opgenomen in het uitvoeringsprogramma van het Milieubeleidsplan 2018-2021.

Het eindresultaat (Milieubeleidsplan 2018-2021) is overlegd met de afdelingen Financiën en Communicatie, alsook de domeinmanager Fysieke leefomgeving, de gemeentesecretaris en de wethouder. Dit ter verificatie van de gekozen koers en ambitie en de financiële en formatieve gevolgen hiervan. Alle adviezen zijn verwerkt.

Bijlagen

- Milieubeleidsplan 2018-2021 ter vaststelling
- Uitvoeringsprogramma 2018-2021 als achtergronddocument ter inzage.

Burgemeester en wethouders van Wijchen,
De secretaris, De burgemeester,

18 1 1048 Ruimte en milieu

Raadsbesluit

Milieubeleidsplan 2018-2021

Samenvatting

De gemeente Wijchen maakt werk van een duurzame bescherming van de milieukwaliteit van de leefomgeving. Het Milieubeleidsplan geeft hiervoor de handvatten. In het Milieubeleidsplan 2018-2021 wordt het beleid van de voorgaande periode gecontinueerd. Daarnaast wordt in het milieubeleidsplan aansluiting gezocht bij de actuele en nieuwe thema's, zoals de omgevingswet, klimaatadaptatie, energietransitie en circulariteit. Koers voor de komende periode is gericht op het benutten van de kracht van de samenleving, een goede borging van het milieubelang in interne werkprocessen en afspraken met partners, een duurzaam ruimtegebruik en op het goede voorbeeld geven als gemeente.

De raad van de gemeente Wijchen;

Gelet op: het aflopen van het Milieubeleidsplan 2013-2016 (met uitloop in 2017).

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van:
dinsdag 22 mei 2018

besluit:

In te stemmen met het Milieubeleidsplan 2018-2021.

Aldus besloten door de gemeenteraad in zijn openbare vergadering van [Klik hier als u een datum wilt invoeren](#).

De voorzitter,

De griffier,